

ACTUALITEIT IN HET KORT

ACTUALITÉ EN BRIEF

1. ALGEMEEN HANDELSRECHT / DROIT COMMERCIAL GÉNÉRAL

O. Vanden Berghe, J. Vansevenant & Ch. Dillemans¹

Wetgeving/Législation

Openbare databank van vonnissen en arresten – applicatie Jure-Juridat verdwijnt en wordt vervangen door “JUportal”

GERECHTELIJK RECHT – ALGEMENE BEGINSELEN

Beginsele – Openbaarheid van vonnissen en arresten – Publiek toegankelijke elektronische databank

DROIT JUDICIAIRE – PRINCIPES GÉNÉRAUX

Principes – Accessibilité des jugements et arrêts – Base de données publique

Vanaf 15 december 2020 verdwijnt de oude applicatie Jure-Juridat van de FOD justitie. Deze webapplicatie was aanvankelijk te raadplegen op het adres www.jure.juridat.just.fgov.be, en men kon er voornamelijk rechtspraak van het Hof van Cassatie en selecte rechtspraak van de hoven van beroep en arbeidshoven terugvinden. Deze webapplicatie gebruikte Adobe Flash voor het merendeel van zijn functionaliteiten, een platform dat al enkele jaren in onbruik was geraakt. Adobe kondigde in juli 2017 aan dat zij tegen eind 2020 zou stoppen met de ondersteuning van Flash. Ook internetbrowsers stoppen dan (of stopten reeds eerder) met het ondersteunen van deze technologie, waardoor het nodig was deze webapplicatie te vervangen.

Jure-Juridat wordt vervangen door “JUportal”, wat volgens FOD Justitie staat voor **JUrisprudence Publique/Openbare Rechtspraak/Öffentliche Rechtsprechung PORTAAL**. De nieuwe webapplicatie kan men raadplegen op www.juportal.be. De nieuwe applicatie geeft de gebruiker enkele nieuwe zoekfunctionaliteiten, en is ook een stuk responsiever. Bovendien is de achterliggende databank geënt op het ECLI-verwijzingssysteem (European Case Law Identifier), waarmee men kan verwijzen naar nationale rechtspraak van de ganse Europese Unie. Dit laat de koppeling toe met de Europese zoekapplicatie, die te raadplegen is op www.e-justice.europa.eu/content_ecli_search_engine-430-en.do. De nieuwe webapplicatie was reeds enige tijd eerder beschikbaar onder

de benaming “IUBEL”, die thans blijkbaar niet meer gebruikt wordt (www.iubel.be).

Een handige toevoeging is de ondersteuning van RSS-feeds. Na het uitvoeren van een zoekopdracht verschijnt linksboven een RSS-icoontje. Door hierop te klikken kan men op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen die voldoen aan de ingegeven zoekcriteria. Voor de meeste webbrowsers zal men wel eerst een extensie, add-on of plug-in moeten installeren (veelal te vinden onder de benaming “RSS-reader”).

De JUportal-webapplicatie annex databank kadert niet binnen de “publiek toegankelijke elektronische databank van vonnissen en arresten van de rechterlijke orde” die bij de wet van 5 mei 2019 werd opgelegd, en die nagenoeg alle vonnissen en arresten zal moeten bevatten. Deze wet zou aanvankelijk in werking treden op 1 september 2020, maar de inwerkingtreding werd uitgesteld naar 1 september 2021.

Rechtspraak/Jurisprudence

Cass. 4 december 2020

Zaak: C.19.0342.N

VERBINTENISSEN UIT OVEREENKOMST

Nakoming/niet-nakoming verbintenis – Schadevergoeding – Overdracht van aandelen – Omvang schade

OBLIGATIONS CONVENTIONNELLES

Exécution/Inexécution de l’obligation – Dommages et intérêts – Cession d’actions – Etendue du dommage

In een arrest van 4 december 2020 (C.19.0342.N) verschaftte het Hof van Cassatie enkele verduidelijkingen voor de bepaling van de schadevergoeding voor een koper van aandelen, indien de verklaringen (“representations and warranties”) van de verkoper in de aandelenverkoopovereenkomst naderhand onjuist blijken te zijn.

Bij een overeenkomst tot overdracht van aandelen hadden de verkopers onder meer verklaard dat:

- het uitstaand saldo aan facturen die de doelvennootschappen hadden uitgeschreven, ten belope van 368.459,86 EUR, door de relevante schuldenaren zou worden uitbetaald binnen 6 maanden na de vervaldag;
- de jaarrekening van de doelvennootschappen overeenkwam met hun financiële situatie en conform de geldende wetgeving was opgesteld.

Deze verklaringen bleken uiteindelijk niet correct te zijn: de bewuste facturen werden niet betaald, en daarnaast

¹ Advocaten te Brussel (Liedekerke Wolters Waelbroeck Kirkpatrick).

bleek ook een waarborg ten belope van 34.633,37 EUR, die in de jaarrekening was opgenomen, niet afdwingbaar te zijn.

De kopers en de verkochte vennootschappen dagvaardden de verkopers teneinde een schadevergoeding te bekomen. Het hof van beroep te Gent kende een schadevergoeding toe, en dit ten belope van het volledige bedrag van de niet-betaalde facturen (368.459,86 EUR) en de niet-afdwingbare waarborg (34.633,37 EUR).

De verkopers tekenden cassatieberoep aan tegen dit arrest. Het Hof van Cassatie herinnerde eraan dat het hier een contractuele wanprestatie betrof ten aanzien van de koper, d.w.z. de nieuwe aandeelhouder, en niet ten aanzien van de doelvennootschappen zelf. Bijgevolg *“kan een aandeelhouder wegens wanprestatie van een door hem gesloten contract enkel opkomen voor de persoonlijke schade en niet voor de schade die de vennootschap treft”*.

In dit geval moest dus worden nagegaan of de onjuiste voorstelling van zaken had geleid tot een overeenkomstig waardeverlies van aandelen. Aangezien uit de motivering van het arrest van het hof van beroep niet bleek dat het onderscheid was gemaakt tussen de persoonlijke schade van de koper en de financiële impact op de vennootschappen werd het arrest van het hof van beroep vernietigd.

Het cassatiearrest maakt geen melding van de aanwezigheid van bijzondere waarborgen, die in de praktijk vaak ook worden gekoppeld aan dergelijke verklaringen.

2. BANKRECHT EN FINANCIËEL RECHT / DROIT BANCAIRE ET FINANCIER

R. Feltkamp², K. Van Deuren³ & N. Michiels⁴

Wetgeving/Législation

Basisbankdienst voor ondernemingen vanaf 1 mei 2021

BANK- EN KREDIETWEZEN

Betalingsdiensten – Bankverrichtingen – Basisbankdienst – Kredietinstellingen

BANQUE ET CRÉDIT

Services de paiement – Services bancaires de base – Etablissement de crédit

Naar het voorbeeld van de basisbankdienst voor consumenten, voert de wet van 8 november 2020 houdende de invoering van bepalingen inzake de basisbankdienst

voor ondernemingen in Boek VII van het Wetboek van economisch recht (“WER”) ook voor ondernemingen een recht op basisbankdiensten in. De regeling treedt in werking op 1 mei 2021.

Ratio

Het kunnen beschikken over een bankrekening om hiermee betalingsverrichtingen te kunnen doen, is voor een onderneming noodzakelijk om deel te kunnen nemen aan het economisch verkeer. Diverse wettelijke bepalingen verplichten trouwens de onderneming te beschikken over een bankrekening.

Niettemin is vastgesteld dat sommige ondernemingen moeilijkheden ondervinden om een bankrekening te verkrijgen (o.a. de diamantsector, de horecasector en het tweedekansondernemerschap). Voor dergelijke ondernemingen is het tot op heden blijkbaar niet vanzelfsprekend om een bankrekening bij een kredietinstelling te openen. Om deze problematiek aan te pakken, wordt in Boek VII, Titel 3, Hoofdstuk 8 van het WER, Afdeling 2 ingevoegd, getiteld “Basisbankdienst voor ondernemingen”, met de nieuwe artikelen VII.59/4 t.e.m. VII.59/8 die de voorwaarden voor de basisbankdienst aan ondernemingen vaststellen.

Enkel voor in België gevestigde ondernemingen

Dit recht op de basisbankdienst zal enkel gelden voor in België gevestigde ondernemingen die in de Kruispuntenbank voor Ondernemingen zijn ingeschreven overeenkomstig artikel III.17 WER dan wel dergelijke inschrijving hebben aangevraagd (art. VII.59/4, § 1 WER). Zo ten minste drie kredietinstellingen geweigerd hebben aan deze onderneming een beperkt aantal betalingsdiensten te verschaffen (uitvoering van betalingstransacties m.i.v. domiciliëringen, transacties via betaalinstrumenten, uitvoering van overschrijvingen), dan heeft deze onderneming recht op een basisbankdienst.

Omvang basisbankdienst

Artikel VII.59/4, § 2 WER bepaalt dat de basisbankdienst voor ondernemingen enkel bestaat uit de uitvoering van:

- betalingstransacties (voor zover deze niet leiden tot een debetstand);
- domiciliëringen en doorlopende opdrachten;
- de uitvoering van betalingstransacties via een betaalinstrument.

Anders dan in het wetsontwerp, is door de wet de mogelijkheid opgenomen voor ondernemingen om contanten op een rekening te storten of op te nemen binnen de EER. De wet op de basisbankdiensten verleent de ondernemingen evenwel geen recht tot het verkrijgen van een krediet, noch tot het verkrijgen van een kredietopening.

² Advocaat te Brussel, docent VUB.

³ Advocaat balie Antwerpen.

⁴ Advocaat, wetenschappelijk medewerker VUB.